

Беларускі аркестр у Прыбалтыцы

Беларускі народны аркестр бываў на гастролях у Прыбалтыцы. Першыя канцэрты адбыліся ў Калінінградскай вобласці. Аркестр выступіў перад маракмі Балтыйскага флоту, на якой шэфстваваў камсамол Беларусі. Цёпла сустрапі маракі выступленне беларускіх гацей.

У Рызе, у цудоўным старажытным памяшканні філармоніі, таксама адбыўся канцэрт нашых музыкантаў.

Заслужанымі пэспехамі карысталіся ў слухачоў дырыжоры В. Барсаў і Г. Алоўнікаў, салісты Белдзяржфілармоніі Э. Зігер і Я. Цятэва, салісты аркестра В. Буркоў і Ю. Странковіч, артыст Беларускага тэатра оперы і балету В. Ганчарык.

Народны артыст БССР І. Жыновіч у час гастролей выступаў не толькі як дырыжор, але і як саліст-цымбаліст.

Выканалі на гастроліх таварыш беларускіх кампазітараў М. Чуркіна, Д. Камінскага, І. Ронькіна, Я. Глебаву, а таксама саіста Д. Кабалеўскага «Камедыянты», перакладзеныя для народнага аркестра, творы рускіх заходнеўрапейскіх класікаў.

Тысячы рыжан глядзелі беларускі канцэрт па тэлебачанню.

Пасля канцэртаў у Рызе аркестр выступіў у Кеўнасе і Вілініюсе.

На здымках: 1. Народны артыст БССР, кіраўнік Літоўскага народнага ансамбля Шыдак гутарыць з народнымі артыстамі БССР Жыновічам.

2. Беларускія музыканты сярод марак-балтычцаў.

Тэкст і фота М. Рубінштэйна.

Падзеі, факты, навіны

Нашы чытачы А. Лапушыньскі, Ф. Глінскі, І. Вераб'ёў, Я. Альберсон і М. Папоў наведваюць:

Частымі гасцямі ў студэнцкай Магілёўскай педагагічнай інстытуце бываюць пісьменнікі Беларусі. Дзімлі адбылася сустрэча студэнтаў і выкладчыкаў з Іванам Гравомічам, які расказаў ім пра сваю творчую працу, прачытаў некалькі твораў.

Лекцыя-канцэрт, прысвечаная творчасці Д. Верзі, адбылася ў Пінскім педагагічным вучылішчы імя А. С. Пушкіна. Лекцыю «Д. Верзі — вялікі майстар італьянскай оперы» прачытаў Б. Едэльман. Затым аркестр выканаў урункі з тэатраў вялікага кампазітара.

У бібліятэцы сельскагаспадарчай аршлі «Ленінскі шлях» Крычаўскага раёна 8 тысяч кніг. Імі карыстаюцца 670 калгаснікаў.

Для лепшай прапаганды літаратуры аб мастацтве ў Тураўскай раённай бібліятэцы аформлена кніжная вітрына «У свеце пудоўнага». Тут экспануюцца прэсы К. Маркса, Ф. Энгельса, М. І. Калініна, Г. Пляханава аб мастацтве і літаратуры.

Выстаўлена таксама літаратура аб мастацтве сучаснай сцэны і аб мастацтве Саветскай Беларусі.

Драматычныя калектывы клуба чыгунікаў ст. Брэст паказалі глядачам камедыю А. Астроўскага «Не ўсё каў масленіца».

У ролі Ахавы выступае ветэран самадзейнага мастацтва — пенсінер А. Новікаў. Добра выканала роллю Аніі А. Карніенка. У ролі Ілііты выступіў транспартнік т. Бахмат.

Загадчык Маладзечанскага раённага аддзела культуры тав. І. Нілаў у адказ на пісьмо Б. Міхайлава «Аб'яцанага тры гады чакаюць», змяшчае ў 11 нумары нашай газеты, паве-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

Пад такой назвай у 11 нумары нашай газеты за 1961 г. была змешчана карэспандэнцыя Б. Сасноўскага, у якой крытыкавалася работа Лагойскага раённага Дома культуры.

Савет Лагойскага раённага аддзела культуры, як паведаміў рэдакцыі загадчык аддзела тав. І. Бурак, пры-

наў захады да паляпшэння работы Дома культуры. Адзінаў сваю дзейнасць харава калектыву, створаным драматычным гуртком, эстрадным аркестрам. Праўленне Дома культуры сістэматычна дапамагае ўсталяванню культуры раёна.

У вёсцы пачаў працаваць чырвоны куток.

ЗЛАЧЫНСТВА БЕЗ ПАКАРАННЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.)

— Што ў цябе, Ніна Пятроўна, не знайшлося лепшай работкі, чым гэтая секанта? — спытаў у Пятроўну хтосьці з іх, а праздыма, калі Марыя атрымала падарунак і адыйшла ад стала.

Ніна Пятроўна не паверыла сваім вухам. — Не можа быць! Гэта паклёп або памылка.

Непрыкметна, здалёку пачала змагацца Ніна Пятроўна з гэтым дзіўным. Кожны раз, у свабодныя ад работ гадзіны, яна падоўгу расказвала Марыі пра жыццё дзяўчат, што працуюць побач з Марыяй.

Няхай задумаецца сама і парайнае са сваім жыццём, — разважала Пятроўна.

Але здарылася так, што Ніна Пятроўна неўзабаве захварэла. І як жа абрадавалася яна, калі праз некалькі дзён вярнулася да ўсяго, што яна зрабіла, Пятроўна не хвалява, што дзяўчыне чыпер не хвалява, яе старэйшая таварыш, блізка чалавеча. А калі так, то можна пачынаць барацьбу больш актыўна.

Машынька, вазьмі, калі ласка, гэтую кнігу і пачытай мне ўголос крышчак. Вельмі ж добра напісана, а ў ложку не магу чытаць.

Старонку за старонкай чытала Марыя, а Ніна Пятроўна радасна ўсміхалася, бачыла, як дзяўчына ад захаплення забыла ўжо і пра яе, дзе-ля чаго наўраўна забарону прапа-ведкі.

Позна вярталася ў гэты вечар Марыя дамоў, моцна прыскачваючы да груду кніжкі «Чэсць змоладу» А. Пярвенцава. А прышоўшы дамоў, да самой раніцы не зьяяла ніяк. Як толькі запыталася іх, адразу ж з'яўлялася Ніна Пятроўна, і ў вухах выразна гучалі шчырыя майстрынскімі дэкорамі словы «Ніна, Машынька, я хутка папраўлюся».

А вось ты, родная, хварэш вельмі цяжка. Маша! Зразумей мяне, любячая. Гэта страшныя паданні — твая вера. Ты ўжо не маленькая. Пагля-дай вакол сябе, на сваіх сябровак, на іншых людзей: як хараша і весе-ла жыць у гэтым свеце! А ты ў дзесят-наццаць год пазбавіла сябе ўсяго, нават радасці за сваю маладосць.

Прыгледзіся леш да гэтых прай-дзівства Смірнова — і ты ўбачыш, акую маржотніку верыла. Гэта дра-пежнік сярэд людзей».

Усё да апошняга слова ўспоміла Марыя, і зноў стала цяжка на душы. Зноў яна павіна была выбраць: секта або калектыву стэпавой, Смір-ноў ці Ніна Пятроўна, якая стала для яе роднай маці. І Марыя адчу-ла, што сюды да людзей, да жы-цця яе вабіць штосьці вялікае, непера-радавальнае, што без гэтых людзей ёй цяжка будзе жыць.

А Ніна Пятроўна бачыла, што

першы крок ужо зроблены і трэба было ісці далей, да канца. Цяпер сяброўкі Марыі не адна, дык другая запрашала яе ў кіно або на танцы.

да сябе на кватэру. Толькі цяпер зразу-мела дзяўчына, што за ўсім гэтым набач-на прысутнічала швэрдная рука каму-нісці Ніны Пятроўны Пятроўна.

Кожны новы дзень прыносіў з са-бой у жыццё Марыі штосьці новае і ўсё больш пераконваў яе ў неабход-насці канчаткова пакінуць секту.

Рабілі сваю справу і кнігі, якія цяпер брала Марыя рэгулярна ў Н. Пятроўна.

Аднойчы на малітоўным сходзе, якія яшчэ зрадку наведвала Марыя, яна заўважыла, як Смірноў нама-гаўся зрабіць выгляда, што шчыра моляцца і плача разам з усімі «сестрамі і братамі на Хрысту».

Дарэмна я шукала на твары «святлошчы» хоць бы адну слізінку. У гэты момант яго вочы пільна са-цілі за кожным з нас, каб дзвесці малітвай да паслушызтва і сабраць карговую «дапамогу» хвораму бра-ту, — успамінае Марыя. — Гэта быў апошні сход, з якога я ішла з горкай крыўдай і лапучым, нібыта мяне бясплатна абкаралі. Так, так, Я зра-зумела, што яны ўкраўлі ў мяне два гады маладосці, два гады дарагога жыцця.

Адчуваецца, што гэтыя словы ска-заны ад шчырага сэрца, пасля доў-гага і пакутлівага раздуму.

Можа, і не варта было б рас-казаць пра гэтую сумную гісторыю, тым больш, што Марыя Стойка зноў была ўжо свабодна ў жыцці.

Не так даўно яна расказвала ўсё гэта на адкрытым камсамольскім сход-зе і зноў вярнулася ў дружную камсамольскую сям'ю, рыхтуючы да наступлення ў дзевятны клас вяс-ярняй школы рабачай моладзі.

Цяпер зноў у яе ёсць усё: рад-сць жыцця і працы, шчырае мала-досць і вясёлыя песні, шчырыя ся-бры і светлая дарога ў будучыню.

Можа, і не варта было пісаць, калі б гэты выпадак быў адзінак, і калі б сумленныя людзі не абуралі-ся агіднай дзейнасцю цемрашаль-ца.

На самай справе: здарылася, што хуліган абраўдзе ці знявечыў ча-лавека. Нашы судовыя органы тут жа адшукваюць злачынцу і караюць па ўсёй строгасці саветскіх законаў.

А вось, калі падабная прайдзівства рабуюць і калечыць людзей, іх за-гэта не судзіць. Ужо не кажы пра-тое, што сектанцкія прапагандысты бес-сэрочна абдзіраюць веруючых роз-нымі грашовымі зборами. Ад гэтых збораў маюць дзесяткі тысяч у год пры-быткі, а нашы фінансавыя органы нават падаходнага падатку з іх не спаганяюць.

У нашай краіне ўзаконена свабода сумлення. Але ж гэта не значыць, што нам няма ніякай справы да та-го, чым займаюцца розныя вылодкі ў сутане ці без яе.

Саветскія людзі рашуча высту-паюць, каб забараніць рэлігійную прапаганду, у якой бы форме і пад-кой бы шыльдаў яна, і праводзі-лася. Час ужо сурова караць за цемрашальскую рэкрутчыню.

Нельга, не маем права спакойна глядзець на гэтыя злачынствы. Яно, як і ўсёкае іншае, патрабуе суро-вага пакарання.

І. МЯЧКО.

Будні Салігорска

Па вечарах Дом культуры шахцёраў напайніца звонкімі гала-самі маладых рабочых. Тут лью праводзіць вольны час: праглядаюць кінафільмы, бярэць кнігі, удзельнічаюць у гуртках мастацкай сама-дзейнасці. Надаўна шахцёры стварылі свой ансамбль танца. Працу-юць драматычны і харава гурткі. Вясельніцкіх маладых рабочых наведваюць духавыя аркестры. Сярод іх — мантажнік Анатоль Малочка, зваршчык Уладзімір Гавін, лянчін Васіль Жана і інш. Музыканты разучваюць песні і маршы саветскіх кампазітараў. На Здымку — рэпетыцыя аркестра.

Фота М. Мірановіча.

З мінулага

БРАТНІЯ СУВЯЗІ

У гісторыі культуры Беларусі кан-да XVIII — пачатку XIX стст. асвет-і школьнай справы былі да нядаўняга часу найменш вывучанымі пытаннімі. Мы тым, даследаванне іх, пачына-нядаўна ў інстытутах гісторыі і філа-софіі АН БССР, адкрыла невядомыя да гэтых часоў і важныя старонкі з гісторыі культурных сувязей паміж рускім і беларускім народамі, з гісто-рыі ўплыву перадавой рускай гра-мадскай думкі на развіццё асветы ў Беларусі.

Шкаваныя дакументы знойдзены ў архівах Ленінграда і Магілёва. Яны датычаць гісторыі Полацкага галоў-нага народнага вучылішча — адной з першых у Беларусі агульнаадукацый-ных рускіх навуцальных устаноў у перыяд паміж 1789—1799 гг. Сярод дакументаў зьяўляюцца на сёбе ўвагу здымкі кніг, газет і часопісаў, якія захоўваліся ў бібліятэцы вучылішча, а таксама рукапісныя часопісы Полац-кага галоўнага народнага вучылішча.

Дакументы сведчаць, што настаў-нікі Полацкага вучылішча ўважліва сацілі за развіццём навуцы і грамад-скай думкі ў Расіі і Заходняй Еўро-пе. На паліцах бібліятэкі поруч з поўным зборам твораў Ламаносава захоўва-ліся працы яго паслядоўнікаў, відных вучоных і асветнікаў Расіі другой паловы XVIII ст. — Д. Анічкава, Я. Казеўскага, М. Галавіна і С. Ка-пельнікіна. Перадавая руская ма-стацкая літаратура і журналістыка былі шырока прадстаўлены твора-мі Н. Новікава, Н. Карамзіна, Д. Фаві-зіна і інш.

Вялікае значэнне для фармавання светапогляду настаўнікаў і іншых чы-тачоў гэтай бібліятэкі мелі сабраныя ў ёй працы Вальтэра, Русо, Монтэ-ск'е, Бюффона, Мільтона, Юнга, Леса-жа, Малебра, Локэ.

Ідэі і літаратурны ўплы пера-давых рускіх і заходнеўрапейскіх мысліцеляў і пісьменнікаў на света-

З тэатраў і канцэртных залаў

руж», вачальныя і інструментальныя творы беларускіх кампазітараў.

Народныя артысты БССР Л. Браж-нік, С. Друкер, І. Ялоўшчын, М. Язю-наў, заслужаныя артысты БССР Т. Пастушкіна, Л. Галушкіна, заслужа-ныя артысты Таджыкская ССР І. Са-вельева, салісты Б. Нікольскі, В. Ван-чарэнка і другія аярнуліся з гас-трольнай паездкі па гарадах Беларусі.

Яны выступалі з канцэртамі перад працоўнымі Салігорска, Старобіна, Слуцка, Любана, Стаўбіноў і Клека.

У сярэдзіне красавіка група арты-стаў тэатра выязджае на гастролі ў Навіж і Капыль.

Некалькі соцен калгаснікаў і ра-бочых саўстаў Мінскага раёна пабы-

валі днём у Дзяржаўным акадэміч-ным тэатры імя Янкі Купалы на спектаклі па новай п'есе беларускага драматурга А. Маўзона «Твой свет-лы шлях», якая расказвае пра жыццё сучаснай калгаснай вёскі. Нядаўна ў тэатр прызвалі 540 калгаснікаў з Плешчаніцкага раёна.

З пачатку года на спектаклях Бе-ларускага акадэмічнага тэатра пабы-вала ўжо звыш 10 тысяч сельскіх глядачоў. Стацільныя артысты высту-паюць на клубных сцэнах дзесяткі раён-наў. Спектаклі ставіліся ў калгасе «Авангард» Пухавіцкага, імя Каліні-на і «Сталінскі шлях» Мінскага раён-наў.

В. ГРАДАЎ.

На здымку: праект за-будовы плошчы Свабоды. У цэнтры — будынак тэатра. Пра-ва — будынак праектных арга-нізацый Саўнаргаса БССР.

Галоўны рэдактар Нічыпар ПАШКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: Заір АЗГУР, Аляксандр БУТАКОУ, Кастусь ГУБАРЭВІЧ, Васіль ІВАШЫН, Аркадзь МАРШІНО-ВІЧ (адказны сакратар), Пятро ПРЫХОДЗКА, Раман СА-БАЛЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), Мікола ТКАЧОУ, Яна ШАРАХОУСКІ, Іван ШАЦІЛА, Рыгор ШЫРМА.

«Літаратура і мастацтва» выходзіць два разы на тыдзень: у аўторак і пятніцу.

ЮНАЦТВА СТАРАЖЫТНАГА ГОРАДА

Такія гарады, як Мінск, раз-віталіся на прыняцц стаялоў і маюць рознахарактэрную за-будову. Так частка Мінска, пра-якую пойдзе гаворка, вядомая з даўніх часоў. Адсюль пачаў расці горад. Ускіні ён у перыяд старажытнай дзяржавы ў трохкутніку на ўпадзенні Ня-мігі ў Свіслач, у акружэнні ба-лот і лясцоў. Археалагічныя да-дзеныя сведчаць пра размяш-чэнне старажытнага Мінска на правым беразе Свіслачы. У 100—150 метрах на поўдзень ад упадзення Нямігі ў Свіслач, у XIX ст. знаходзіўся «град» — умацаванне з абарончымі сце-намі, землянымі валамі і ровам. «Град» пазней атрымаў назву «Замчышча».

У час археалагічных раско-пак на Замчышчы, непадаль-ад новага спартыўнага павілья-на працоўных рэзерваў, быў ускрыты ўчастак галоўнай вулі-цы даўняе ў 25—30 кро-каў. Гэтая вуліца ішла праз цэнтр дзяўчын і мела ў шыры-ню шэсць крокаў. Пра даўней-шыя раскопкі былі знойдзены іншыя вуліцы і завулкі, яшчэ жменька шырын. Як паказалі археалагічныя раскопкі, коль-касць вуліц і іх размяшчэнне і працягласць амаль не мяняліся на прыняцц XII—XV ст. ст.

У сярэдзіне XV ст. насельні-цтва Мінска павялічылася да лямі тысяч жыхароў і ён ужо знаходзіўся ў ліву 15 буйней-шых гарадоў Вялікага княства Літоўскага, у склад якога ўва-

ходзілі тады ўсе беларускі